POKROK ZAPADU.

Tiskárna: 1311 jižní 13tá ulice
Telefon č. 1008.

Vychází každou středu.

Vydává Tiskařské Družstvo.

Řídící redaktor. JAN ROSICKÝ

PŘEDPLATNÉ

Pro Spojené Státy a Kanadu činí $1 za rok. Spolu s Knihovnou Americkou $1.40. Každý odběratel předplatitel v době promítání je upozorněn ku prvému.

DO ČECH

předplácí se na rok $1.40. Spolu s Knihovnou Americkou $1.40.

ZÁSILKY PENĚZ

jsou nejbezpečnější, když se koupí za peníz nebo za expresní Money Order a tři nám se zašlou. Též v registrovaném dopise, avšak za zvláštní bankovní jest známka jistá. Mají-li šetřou je známka na podlovní noty, za kterýž v případě ztracení, složenky a složenky peníz obdržeti může. Na účet předních příspěvků též I. J. a kontrolní kolky. Všechny zásilky mohou jsou zaslány pod jednotlivým adresou: pouze takto: Pokrok západu, Omaha, Neb.— Více není na adresu osoby.

OHLÁŠKY

Drobné a různé ohlášky uveřejňujem pouze za hotové, peníze k objednávce přiložený jsou. Za drobné ohlášky obyčejné velikosti, nepřesahující palec, třídíme 25 centů za týden. Za různé ohlášení, blahopřání, úmrtí a jiná, třídíme $1.00 za 10 palců za každé uveřejnění. Neboť každý peníz objednávce jsou peníz, jak velkou ohlášku míti si přeje. Ceny ohlášek na delší dobu oznámí se ochotně na požádání. Adresujte jednotlivě: Pokrok Západu, Omaha, Neb.

Adresujte jednotlivě:

POKROK ZÁPADU
Omaha, Neb.

Omaha, dne 6. června '94

ZAHRANIČNÍ ČASOPIS VLAST přináší v květnovém svém čísle adresy 45 spolků zahraničných.

TAKÉ V ZÁPADNÍ VIRGINII JEVÍ SE povážlivé známky pro demokraty. V Martinsburgu při místní volbě, kde loni zvolili demokraté mayora a čtyři radní z pěti, dodělali se toho výsledku letos republikáné.

STARÝ VLASTENEC PAN BOREC**K**Ý čte jen Slavii — a pak ovšem musí naříkat, že se nedozvídá ničeho o národním působení. Národní působení Slavie soustředí se v politickém působení — a jest lépe odměňováno.

DEMOKRATÉ PŘED MINULOU VOLBOU slibovali zlaté časy. Republikáné předpovídali na vlas, jaké budou následky politiky demokratické. Nepředpovídali to co hadači, nýbrž uváděli své důvody. Kdo měl pravdu? Kdo zasluhuje důvěry?

JESTLI JE PRAVDA, JAK TVRDÍ NĚkteré listy demokratické, ovšem jen ty neomalenější, které si myslí, že jejich čtenáři snesou každého bulíka — že zákon McKinley-ho je vinným nynější tísně, proč u všech robatých nespěchají s jeho odvoláním?

KDO SE OPOVÁŽÍ JEŠTĚ ŘÍCI, ŽE nelze člověka 'zastřelit parapletem?' V Londýně byl zatčen Amerikán Hewston, že jest příčinou smrti jistého Burtona. Burton prý na něho útočil, Hewston se bránil deštníkem a bodnul útočníka do oka, od čehož tento zemřel.

"VOLTE PRO CLEVELANDA A NEBUdete musit prodávat pšenici po 70 centech bušl!" Tak hlásali demokratičtí řečníci a demokratické časopisy farmerům před 2 roky. A měli pravdu! Cleveland zvolen a pšenice není po 70 ct. bušl, — nýbrž dva bušle! Oni to dobře mínili, ale ne vyjádřili patřičně.

KDYBY SE ČASTĚJI ODBÝVALY PODobné přednášky, jakou držel minulé soboty dr. Karel Beck v Chicagu, o zdravověd ě a lid se poučoval o nejdůležitějších pravidlech zdravotních a lidu vštípena k lékařům a zdravotním úřadům důvěra, nebylo by se co obávati podobných šarvátek, jaké se před týdnem v Chicagu udály.

CO SE KATOLICKÉ ČESKÉ NOVINY naútočí na svobodomyslné listy, že prý znemravňují lid, že píší surovým způsobem, atd. Kdo však si přečetl úvahy a zprávy chicagského "Národu", vydávaného benediktinskými mnichy, o neštovičních výtržnostech v Chicagu, žasnout musel nad sprostými názvy, jakými Národ své drahé ovečky tituloval. Takové sprostotě snad učí katolická církev?

KATOLICKÝ ČECH V CLEVELANDU minulé zuřivě útočil na Volnost, že prý otiskovala "klepy" ze Svornosti stran vraždy v českém benediktinském klášteře v Chicagu. Měla prý přinésti zprávu o tom pouze z "Národu" neb "Čecha". Volnost přinesla zprávu co možno stručně a opatrně a přece se páterům nezdálo. Českoamerické listy by snad měly napřed vždy poslat zprávy k revisi páterům, než se je opovážil dáti do tisku.

V ST. THOMAS, V KANADĚ, SLAveny byly minulý týden narozeniny královny anglické a napilí Kanaďané strhli z konsulátu amerického prapor. Tato pohana byla ihned oznámena ve Washingtoně a stala se příčinou diplomatického jednání. Opilí lidé ovšem někdy nevědí co dělají, ale při tom jsou činy jejich zhusta projevem jejich smýšlení a cítění. Sousedé Kanaďané ode dávna na Spoj. Státy vrčí. Ostatně válka z toho nebude.

VELICE ZAJÍMAVÝM JE ČERVNOVÝ rozpočet úmrtní, který rozeslal řádům účetník N. H. Ú. Dle toho budou členové platit na 20 členů a 6 manželek. Z rozpočtu na členy na dva bude se platit za živa, polovice zemřelých, — skorát polovice, totiž 9, — bylo na souchotiny, jeden na nestřídmost, jeden samovraždou. Pouze zbývajících 7 úmrtí je přirozených. Kdyby u Č. S. P. S. bylo za včas pomyslilo se na zavedení jiných opatření, platilo by se jen na 7 úmrtí, místo 20. Jaký div, že je moc platu!

MATICE ŠKOLSKÁ V ČECHÁCH V MInulém čtvrtletí, jak náš zvláštní zpravodaj z Čech uvádí, měla 16,000 zlatých schodek, totiž o tolik méně příjmů než vydání. Kdyby se to mělo opakovat, bylo by ovšem brzy konec veškeré činnosti Matice. Zde obětavost pro Matici ovšem také ochladla. Vždyť již některý přispěl svým čtvrťákem neb dolarem a na tom by mohla míti Matice dost! Tak jsme my ve všem našem podnikání. Nebudujem, nestavíme stále, nýbrž myslíme, že jsme již dosti učinili, když jsme *jednou* skutkem, neb aspoň slovem, — obyčejně raději jen pouhým slovem, — projevili, že jsme vlastenci.

SLAVIE PRAVÍ, ŽE DEMOKRATÉ UŠEtří $60,000,000 na pensích, což jest 60millionskou nepravdou, jak každý se bude moci přesvědčiti, až bude přijmuta předloha pensijní. Jak demokraté chtí šetřiti na pensích, toho důkazu dal senátor Voorhees v senátu minulou středu. Všech pensistů bylo dnem 30. června, 1894, 966,012. V roce týmž dnem končícím vydáno bylo na pense $158,155,342.51. V tom počtu pensionistů jest 50,000, kteří béřou pouze $4.00 měsíčně a 100,000, kteří béřou $8.00 měsíčně, však senátor Voorhees navrhnul minulý týden, aby všem těm povoleno bylo nejméně dvanáct dolarů měsíčně. Mezi jednáním demokratů a tvrzením Slavie jest kakraholtský rozdíl.

JAK DIVNÉ VĚCI SE DĚJÍ! JIŽ JEN samotna Slavie koná žoldnéřské služby demokracii a Clevelandovi; umývá mouřenína kde potřeba, kříduje každou skvrnu, umývá každou špínu a chválí i to, co není chvály hodno. Již i Slovan Americký odváží se ku reptání, ač býval vždy demokratem par excellence. Zmínili jsme se již, že si povzdechl nad senátem a teď opět vzdychá nad sněmovnou poslaneckou následovně: — "Minulé úterý vyvedla sněmovna kongresu kocourkovský kousek. Odhlasovala totiž 109 hlasy proti 71 neučiniti žádné povolení peněz na komisi občanské služby. Jinými slovy odhlasovala sněmovna jíti o 20 roků zpět v civilizaci politické a zvrátila opravné práce půl pokolení. Napraví to, až se těch pánů více sejde!"

PŘÍPADNOU POZNÁMKU VZHLEDEM ke brzet jména dělníka nadarmo činí Wilberské Listy vzhledem ke omaňkým Dělnickým Listům, jak následuje: "Jak z uvedeného výňatku a hlavně z ohlavení stejmo, kdo nový list nejvřelší dříve na to, že bude jedinými na západě listem dělnickým, nadvládě kapitálu vzdorujícím, tak jako by všechny ostatní západní časopisy české byly listy kapitalistickými. — Jsme to pěkní spojenci miliónářů, živořící ode dne ke dni!"

TEN NA TO KÁP! JEDEN POSLAnec státního sněmu v Jersey navrhuje zákon, který by nedovoloval větší odkaz poslední vůlí než jeden milion. Jestli kdo má více miliónů než dědicům, nechť prý jeho jmění připadne státu. Myšlénka není zlá. Jeden milion je samičká, z kterou každý dědic může býti spokojen. Však jest otázka, zdali zákon povede k tomu, k čemu je míněn, totiž k zamezení hromadění jmění. Zdá se nám, že tento zákon by se dal obejíti jako jedna fiala. Kdo by mohl komu bránit, aby před svou smrtí, za svého života, daroval neb prodal ostatní svůj majetek komukoliv?

SLAVNÝ DR. HIRSCH, RABÍN V CHIcagu, dal si vysvětlení, že je velký osel. V neděli před zdobením hrobů měl v chrámu Sinajském kázání o vlastenectví a pravil mezi jiným, že spolky německé, české, židovské, irské a jiné ohrožují bezpečnost země. Že máme prý býti všichni jen Američany a splynouti v jedno. Hirsch patrně mluvil jen do větru aneb nezná spolky, o nichž měl řeč a nevěděl, o čem mluví. Spolky tyto jsou založeny k vzdělávání a povznášení svých členů a sice z nutnosti, an členové, následkem neznalosti řeči anglické, nemohli by spolků podobných anglických se súčastniti. Jestli který z vyjmenovaných ohrožuje bezpečnost země, jest to pouze spolek židovský, založený ku ochraně židů v Rusku a podporování jejich sem se stěhování.

VRCHNÍ SOUD SPOJENÝCH STÁTŮ zvrátil rozsudek bývalého krajského soudce Greshama (nyní sekretáře zahraničného v kabinetě Clevelandově) a uznal, že mezistátní železniční komise může pomocí soudu donutiti svědky ku podání svědectví. To bylo ovšem podmínkou, na které bytí a trvání komise záviselo. Když by neměla právo a moc vyšetřiti přestupky proti zákonu, pak padá sama sebou a s ní celý zákon a monopoly železniční byly by neobmezenými pány v zemi. Vrchní soud není přece jen takovou baštou monopolů, jak se zdá a když se mu záležitost náležitě předloží a všestranně vysvětlí, jest schopen poctivého rozsudku. Sudí Gresham býval druhdy dobrým soudcem, — pokud byl republikánem. Když ale zabloudil v lese demokratickém, popletl se jaksi a jeho rozsudky nedochází potvrzení nejvyšší instance.

NYNÍ SE MÁME DOSTAT DO SPORU s Ruskem k vůli židu. Jak známo, je přístup židům do Ruska zakázán. Rabín Krauskopf z Philadelphie, ovšem nyní občan americký, vzpomenul sobě, že by chtěl navštíviti Rusko a přesvědčiti se o tom ukrutném pronásledování svých souvěrců, nepochybně proto, aby mohl je co nejhůře vylíčiti a na Rusko štváti. Proto učiněn dotaz u vlády ruské, jestli nebude míti žádné nesnáze. Na odpověď se nemusilo dlouho čekat a zněla, že židé do Ruska nesmí. Poslanec Rayner z Maryland podal v sněmovně poslanců návrh usnesení, kterým prohlašuje se toto jednání Ruska za porušení smlouvy vespolné, která americkým občanům přístup do Ruska dovoluje a nařizuje naší vládě, jestli Rusko na svém setrvá, aby ohlásila zrušení smlouvy. My máme jiný náhled. Což aby kongres pohrozil Rusku, když ono nedovolí přístupu židům americkým, že my nedovolíme sem židům ruským? Ať již potom dělá Rusko tak či onak, na škodu by nebylo, kdyby chom hrozbu svou provedli.

CO TO ZNAMENÁ? NYNÍ NEBYLO dne v demokratických časopisech o tom, jak se časy lepší, — tak jako před 3—4 měsíci, — jak továrny počínají pracovat a blíží se konec tísně. Naopak, sloupce i těch nejzarytějších časopisů demokratických plní se čím dále tím více zprávami o stávkách, bouřích, nepokojích atd. Kde je tedy to zlepšení, kterým klamaly demokratické časopisy své čtenáře? Jak vlastně věci stojí, o tom dává nám světlá vysvědčení časopis American Economist. Týž zaslal dotazy na průmyslové závody, ohledně počtu zaměstnávaných dělníků a dle 429 zpráv jej došlých z Rhode Island, New York, Connecticut, Oregon a New Jersey tytéž závody, které zaměstnávaly r. 1893 71,011 dělníků, zaměstnávaly jich roku 1893 pouze 56,734 a letos pouze 40,733. Z toho jest viděti, že tropily demokratické listy krutý humbug, když před 3—4 měsíci jásaly, že už začíná být lépe, že lhaly a klamaly tak, jako svými sliby před 2 lety.

NEMŮŽEME JINAK NEŽ MÍTI ZA TO, že demokratické časopisy vžily se tak do lhaní, že konečně věří samy sobě a opakují své vlastní lži nevědomky. Jednou z takových lží jest tvrzení, že ochranné clo bylo uloženo jen v zájmu továrníků a dělnictvo nemá z něho žádný prospěch. Tato lež jest tak průhledná a makavá, že jest zapotřebí k tomu notnou porci hlouposti, ji uvěřiti a drzosti, ji tvrditi a stále opakovati. I bez přemýšlení každý ví, že v této zemi byly pod ochranou celní lepší mzdy, než kde jinde na světě. Jestli to nepůsobila ochrana celní, co to působilo? Demokraté dříve říkávali, že přirozené bohatství země. Nuž, kam se to bohatství poděl o v minulých 16 měsících? Což nebyla země právě tak bohatá po 4. březnu 1893, kdy Cleveland nastoupil, jako před tím dnem? Kdo přemýšlí a zkoumá, ten teprve dojde utvrzení, že ochranné clo prospívá všem. Proč byl ve Spojených Státech pod ochranným clem v celku lepší blahobyt, nejen z celého světa, nýbrž za všechny doby trvání světa? Proč za demokratické správy před rokem 1860 byla bída a nouze o práci a dělník dělal za 50 a 75 ct. denně a proč nyní, když demokraté hrozí zrušením ochrany, vrací se nám opět ty demokratické časy? Konečně, kdyby bylo pravda, že ochranné clo prospívalo vždy jen továrníkům a pranic dělnictvu, musili bychom býti svědky toho, že každý průmyslový podnikatel by prospíval na úkor stavu dělnictva; však každý ví, že ne každý podnik byl zdařilým, že mnohé čas od času klesaly a že nejlépe prospívaly ty, které byly dostatečně chráněny clem, ale takové též nejlepší mzdy platily. To jsou přece věci tak všeobecně známé, že by měla být lež demokratická každému patrnou sama sebou.

O SÚČASTNĚNÍ SE ČECHŮ ZAHRAničních Národopisné výstavy pražské čteme v zahraničném časopise Vlast, věstníku to československých spolků zahraničních, vycházejícím v Berlíně: — "Nemůže býti pochybnosti o tom, že i my Čechové zahraniční důstojným způsobem budeme bráti podílu na výstavě národopisné, že i tu čestné své povinnosti v plné míře zadost učiníme. Jsme haluzí národní v daleký kraj zavátou, nepřestáváme však mysliti a cítiti s národem v domovině. Síly naše nejsou sice veliké, ale spolky naše zahraničné, tato střediska krajanů uvědomělých, obětavých, ctí národa dbalých, vykonají již mnohý pěkný čin, mohou vědomě a neohrožené před tváří veřejnosti české se objevit — ony obstojí čestně. Již po několikrát se spolky naše na venek representovaly, jsme přesvědčeni, že učiní tak i o národopisné výstavě v roce příštím. Jest mnohé věci, které s žitím Čechů za hranicemi, s činností spolků jejich souvisí, co výsledek jejich pilné, obětavé práce znázorňuje a představuje, co o jejich lásce a věrnosti k národu svědčí. A co více, zisk, který jest nám druhým domovem, byla též domovem četné "emigrace české" v dobách paměti smutné, chová snad mnohé památky, které zasluhují, aby z hlubi zapomenutí byly vyneseny. Vše snésti, vše shromážditi, znázorniti a představiti vše, co obraz práce by poskytovalo, šířit veřejnosti předvésti, čestným způsobem na výstavě se representovati, dle možnosti se súčastniti, to musí býti naším přáním, největším úkolem. A že dobrá tato snaha dojde splnění a toho nejlepšího výsledku, v to pevně doufáme. Naše spolky zahraničné nezůstaly nikdy pozadu, kde o zájmy národa se jednalo, ony i tentokrát učiní povinnosti své zadost vůči výstavě národopisné a osvědčí tím na nové lásku a věrnost k milému národu českému."

Bimetalismus v Anglicku.

Anglicko jest zemí, jejíž vláda houževnatě drží se jednotné měny a sice zlaté. Až do let sedmdesátých byla v ohledu tom jedinou. Po válce německo-francouzské následovalo jí Německo, zrušivši dříve vější rozmanitou měnu stříbrnou ve všech jednotlivých provincích zavedouc pro celou říši jednotný systém měny založený na zlatě. Když pak následkem převýroby stříbra toto klesati počalo v ceně viděli se nuceny všechny vlády jichž systém peněžní na zdravém podkladě spočívá, zastaviti ražbu stříbra, aby zachránili měnu svou před znehodnocením.

Spojené Státy od té doby několikráte učinily pokus o dohodnutí s evropskými velmocemi o ustanovení jistého určitého poměru mezi měnou zlatou a stříbrnou, jehož změna stala se nutnou následkem nesmírného klesnutí ceny stříbra tak aby se opět oba kovy volně raziti mohly. Však veškeré toto úsilí rozbíjelo se houževnatý odpor státníků anglických, kteří měně jednotné, zlaté, jedině spů třují záruku zdravého finančnictví. Však při tom zrůstá tam čím dále tím více hnutí v zájmu bimetalickém, — dvojměnném. Mezi zastanci tohoto finančního směru jest bývalý člen kabinetu Salisbury-ho Henry Chaplin, který ve sjezdu hospodářském minulý úterek znovu vřele ujímal se obnovení ražby stříbra.

Chaplin není tak potřeštěným jako jsou naši vlastní stříbrnáčníci, zde a nenavrhuje, aby obnovení bylo volné ražení stříbra v poměru dřívějším, totiž aby kousek stříbra, který lze koupiti za 45 cent byl ražen a nazýván dolarem, však mezi mnohými svými důvody proč by poměr hodnoty obou kovů společným dohodnutím velmocí upraven býti měl a neobmezené ražení stříbra opět zavedeno, padá přece jen v omyl, který činí též naší stříbrňáčníci. Uváděl totiž klesnutí ceny pšenice též na důkaz jak prý škodně působilo zastavení ražení stříbra tak jako činí naši stříbrňáčníci. Ba šel ještě dále a poukazoval k tomu, že prý klesnutí ceny pozemků v Anglii zaviněno bylo také jen klesnutím ceny stříbra, vyhledávaje tak jako oni všemožné příležitosti ku porovnávání.

Vysvětlili jsme již a dokázali minule, že jest velikým klamem domněnka, že by cena pšenice a cena stříbra stály k sobě v nějakém zvláštním blízkém vztahu a že je